

Makah balina avcılığı

İstedğin kadar alla pulla – balina avlamak cinayettir ve cinayet yanlıştır.”

Greenpeace

KONULAR

ÇEVRE

KÜRESELLEŞME

GEN. İNSAN HAKLARI

ZORLUK

DÜZEY 4

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

14 YA DA DAHA FAZLA

SÜRE

150 DAKİKA

Konular	Çevre, Küreselleşme, Genel insan hakları
Zorluk	Düzye 4
Grup büyüklüğü	14+
Süre	150 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik küçük grup çalışması, rol oynama, tartışma ve uzlaşma sağlama unsurlarından oluşur. İlgili konular şunlardır: <ul style="list-style-type: none">• Deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı• Yerlilerin kültürel yaşamları ve gelişme ile ilgili hakları
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none">• Kültürel yaşama katılma hakkı• İnsanların doğal zenginlikleri özgürce kullanma/harcama hakkı• Gelişme ve doğal kaynaklardan faydalanma hakkı
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Gelişme ve kültürel yaşam hakkı ile çevrenin korunması arasındaki çatışmayı incelemek• Kültürlerarası iletişim becerisini geliştirmek ve önyargılar üzerinde düşünmek• Kültürel farklılığa karşı açık fikirli olma tutumunu geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none">• Bilgi materyali• Grupların not tutması için tükenmez kalem ve kâğıt
Hazırlık	<ul style="list-style-type: none">• Konularla ilgili bilgi edinmek için materyalin tamamını okuyun. Böylece gerektiğinde başvurulabilecek kaynak kişi olabilirsiniz.• Her grup için rol kartlarını çoğaltın. Her katılımcıya bir rol kartı düşmelidir.

Yönerge

Bu etkinlik iki bölümden oluşmaktadır: 1. Bölüm (30 dakika) etkinliğe giriş niteliğindedir ve çevresel ve kültürel konuları içerir. 2. Bölüm (90 dakika) ise Makah kabilesinin balina avlamaya devam edebilmek üzere Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu (*International Whaling Commission*)'na yaptığı başvurunun tartışıldığı bir toplantı simülasyonudur.

Bölüm 1: Çevresel ve kültürel konulara giriş (30 dakika)

1. Bu etkinliğin çevresel ve kültürel haklarla ilgili olduğunu açıklayın. Etkinliğin merkezinde Makahlar tarafından Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu (UBAK)'na balina avlamaya devam edebilmek için yapılan talep başvurusuna karşı muhafazakarların ve diğer kesimlerin muhalefeti yer almaktadır.
2. Gruba Makah'tan sözedin. (bilgi materyaline bakın)
3. Şimdi bu etkinlikte ele alınan konuların ne olduğunu katılımcılara aktarın. Katılımcılar, aşağıdaki sorulara otur-kalk tekniğiyle yanıt vermeliler. (Bu tekniğin nasıl kullanıldığını öğrenmek için sayfa 62'ye bakın). Aşağıdaki ifadeleri sırayla okuyun:
“İnsan haklarını ihlal etmediği sürece, insanların geleneklerine/alışkanlıklarına saygı gösterilmelidir.”

“İnsanların yiyecekleri şeyleri özgürce seçme hakkına saygı duymalıyız; vegan olsun vejetaryen olsun ya da et yesin.”

“Yediğimiz gıda maddeleri çevre dostu yöntemlerle üretilmiş olmalıdır.”

“Hayvan çiftliklerinde; yoğun üretim ya da vahşice kesim yapma gibi acımasız yöntemler kullanılmamalıdır.”

“Kültürel gelenekler, insanlar için büyük önem taşımaktadır; bunlara saygı gösterilmesi gerekir.”

“Kültürel sebeplerle olsa bile balinalar avlanmamalıdır.”

Bölüm 2: Makah kabilesinin balina avlamaya devam edebilmek için UBAK’a yaptığı başvuruyu tartışmak üzere yapılan bir toplantı simülasyonu. (90 dakika)

1. Makah kabilesinin UBAK’a balina avlamaya devam edebilmek için başvuruda bulunduğunu ve birçok çevreci örgütün bunun karşısında olduğunu gruba hatırlatın. Bu etkinlik Çeskhak (Çevre, Sürdürülebilirlik, Kültür, Haklar ve Konuşma) adlı hayal ürünü bir örgütün toplantı simülasyonudur. Çeskhak, insan hakları perspektifini çevresel konuların gündemine taşımak için çalışan bağımsız bir kuruluştur. Örgüt, bu konuda diyalog yöntemini kullanarak, karşılıklı anlayış geliştirmeyi amaçlar.

Simülasyon dört grup arasında gerçekleşen bir Çeskhak toplantısıdır:

- a. Balina avlamaya tekrar başlamak için uğraşan Makah kabilesi
 - b. Balina ve fokbalığı avcılarını temsil eden bir şemsiye örgüt olan Yukarı Kuzey Birliği (*High North Alliance*). Örgüt kıyı kültürlerinin geleceği ve deniz memelilerinin sürdürülebilir kullanımı için çalışmaktadır. Yukarı Kuzey Birliği, Makah kabilesini desteklemektedir.
 - c. Denizdeki doğal yaşam türlerini koruyan uluslararası hukuk, yönetmelik ve anlaşmaların ihlalini araştıran ve belgeleyen bir örgüt olan, Deniz Çobanı (*Sea Shepherd*). Bu örgüt Makah’ın talebine karşı çıkmaktadır.
 - d. Balina avcılığına karşı çıkan çevreci aktivistlerin örgütü Greenpeace.
2. Çeskhak’ın rolü gruplar arasında arabulucuk yapmaktır. Tartışmalar dört soruya odaklanacaktır:
 - Balina avcılığına izin verilmeli mi?
 - Balina avcılığının kültürel bir geleneğin parçası olduğuna dair özel bir durum mevcut mu?
 - Balina avcılığı hangi düzeyde yapılmakta?
 - Ne tür bir yönetim şekline ihtiyaç var?
 3. Çeskhak’ı temsil etmek üzere gönüllü iki kişi seçin. Kalanları dört gruba bölün, her grupta eşit sayıda insan olsun. Rol kartlarını dağıtın. Grupların kendi aralarında tartışmaları ve Makah’ın talebiyle ilgili savunmalarını hazırlamaları için 30 dakikaları var.
 4. Gruplar hazır olduğunda herkesi genel oturuma çağırın. Çeskhak’ı temsil eden iki kişiden 60 dakika kadar sürecek olan toplantı simülasyonunu düzenlemesini isteyin. Toplantının amacı bilgiyi paylaşmak, konuları tartışmak ve dört soru üzerinde bir uzlaşmaya varmaktır.
 5. Çeskhak, tartışmanın insan hakları ve çevresel boyutu üzerine kısa bir giriş yaparak toplantıyı başlatır. Makah kabilesi kendi durumunu sunar. Ardından tartışma başlar.
 6. Tartışma sona erdiğinde bilgilendirme ve değerlendirme bölümüne geçin.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Gruptan tartışma sürecini değerlendirmesini isteyin ve bir uzlaşmaya varmanın mümkün olup olmadığını sorun.

- Farklı rolleri üstlenmek zor muydu?
- Katılımcıların öğrendikleri en ilginç şey neydi?
- İyi iddiaları diğerlerinden ayıran faktörler nelerdi? Duygusal olmaları mı yoksa akılcı, mantıklı olmaları mı?
- İddianın diğer yüzünü görmek ne ölçüde zordu? İddiayı kabul etmek ne derecede zordu?
- Gerçek hayatta, başka insanların kültürel uygulamalarını –ne kadar kaba, anlaşılmaz ya da ahlak dışı gelse de– kabul etmek ne ölçüde zordur?
- Kültürel çatışma hangi noktada ayrımcılığa dönüşür?
- Kültürel farklılıklara karşı açık fikirli olmak ne ölçüde zordur?
- Küreselleşme kaçınılmaz bir biçimde kültür kaybına yol açar mı? Değişime uğramış bir kültür kaybedilmiş bir kültür müdür?
- Değişen bir dünyada kültürel değişimi, olumlu bir süreç olarak mı değerlendirmeliyiz?
- Birbiriyle çelişen yasal iddialar genellikle mahkemelerde çözümlenir. Bu, haklarla ilgili meseleleri çözenin adil bir yolu mudur?
- Hangisi öncelikli olmalıdır, insanların gıda ve yaşama hakkı talebi mi, yoksa çevrenin ve türlerin korunması talebi mi?

Katılımcıların balina avcılığına dair tutumlarını değiştirip değiştirmediğine bakmak için, oturma bir tur daha otur-kalk tekniğini uygulayarak bitirin. Bölüm 1’de sorduğunuz soruları tekrar yöneltin.

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Bu etkinlikte ele alınan konular zor ve karmaşık olduğundan, tartışma becerisine ve belirli bir olgunluğa sahip bir grup bu etkinlik için daha uygundur. Etkinlik çerçevesinde özümsemesi gereken birçok bilgi bulunmaktadır. Rol kartlarındaki metinler insan hakları ve çevre terminolojisi hakkında belli bir bilgi düzeyi gerektirmektedir. Etkinliği iki oturumda yapabilir, bu sayede katılımcılara arada rol kartlarını okuma ve konular üzerinde düşünme zamanı tanımış olursunuz.

Bu etkinliğin başlıca amacı genç insanları kendi kültürel perspektiflerinin sınırları ile yüzleştirmek ve sürdürülebilir doğal yaşama ilişkin tutumlarını yeniden düşünebilmelerini sağlamaktır. Balina avcılığı birçok insanın duygularını harekete geçiren, derin düşüncelere sevkeden bir konudur. Bu yüzden balina avcılığı üzerinde çalışılması zor bir konudur. Etkinliğin ikinci amacı ise, grup içinde uzlaşmaya varmak için gerekli becerilerin geliştirilmesidir. Hayal ürünü olan Çesk-hak (Çevre, Sürdürülebilirlik, Kültür, Haklar ve KONUŞMA) adındaki bir örgütün arabuluculuk yaptığı bir toplantıda tartışma yapmak bu yüzden tercih edilmiştir. Etkinliğe başlamadan önce, sayfa 59’da fikir birliğine varma ile ilgili bilgiye başvurabilirsiniz.

Katılımcıların rol kartlarında yer alan bazı terim ve kavramları anlayıp anlamadıklarını kontrol etmeniz gerekebilir. Örneğin:

Yerli halklar (*Indigenous peoples*)

Yerli halkları net bir şekilde tanımlamamızı sağlayacak kesin ve sabit ayrımlar bulunmamaktadır. Genel olarak, sömürgeciler gelmeden ve devlet sınırları çizilmeden önce toprağın sahibi olan insanların soyundan gelen insanlar oldukları söylenebilir. Yerliler marjinaldir ve çoğunlukla kabiller halinde yaşarlar.

Tedbir prensibi

Tedbir prensibi “eğer bir etkinlik insan sağlığına ya da çevreye tehdit oluşturuyorsa, bilimsel neden sonuç ilişkisi tam olarak kurulmuş olmasa bile önlem alınmalıdır” der. Belirsizliğe rağmen

eyleme geçmek; tehdit yaratan aktörleri kanıtlama zorunluluğuna tabi tutmak; hasar verme potansiyeli taşıyan alternatifleri analiz etmek ve katılımcı karar alma yöntemleri, tedbirler arasında yer almaktadır.

Sürdürülebilirlik

Brundtland Raporu olarak da adlandırılan BM Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu (WCED) 1989 yılında sürdürülebilir kalkınmayı “gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama şansını tehlikeye düşürmeden, günümüz ihtiyaçlarını karşılayan kalkınma” olarak tanımlamıştır. “Kaynakların sürdürülebilir kullanımı” sadece yenilenebilir kaynaklar için geçerli bir terimdir ve “kaynakları, yenilenme kapasitesine sahip olacak oranda kullanmak” anlamını ifade eder. Dünya üzerindeki doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına ilişkin küresel olarak üzerinde uzlaşa sağlanmış ilkeler vardır. Bu ilkeler bilimsel kanıtlara ve nesnel verilere dayanmaktadır.

Çeşitlemeler

Birlikte çalıştığınız grup küçük ise iki grup halinde etkinliği yürütebilirsiniz. Bu durumda bir tarafta Makah ve Yukarı Kuzey Birliği, diğer tarafta ise Greenpeace ve Deniz Çobanı olmalı.

Bu etkinliği yürütmek için alternatif bir yöntem ise bir münazara düzenlemektir. Münazara da dört gruptan –Makah, Yukarı Kuzey Birliği, Deniz Çobanı ve Greenpeace– birer kişi olsun. Bu kişiler sırayla kendi görüşlerini sunsun. Ardından grubun kalanı, konuşmacılara sorular yöneltsin. En sonda, her dört soru için birer oylama yapılsın. Bu şekilde katılımcıların insan hakları konusunun kültürel ve çevresel boyutunu hesaba katmalarını sağlamış olursunuz. Fakat bu durumda etkinliğin uzlaşmaya varma kısmı eksik olacaktır.

İzleme önerileri

Küreselleşme bu etkinlikte değinilen konulardan biriydi. Grubunuz küreselleşmenin diğer yönlerini araştırmak istiyorsa, sayfa 69’daki “Küreselleşme sözlüğü” etkinliğini gerçekleştirebilirsiniz.

Eylem fikirleri

Ürünlerini satın alarak yerli insanları destekleyebilirsiniz. Mağazalarda “adil ticaret” (*fair traded*) ürünü olarak satışa sunulan el sanatı eserleri yerli insanlar tarafından yapılmıştır. Birine hediye almak için yapacağınız bir sonraki alışverişte bu tür ürünlere de bir göz atın.

Ek bilgi

Yukarı Kuzey Birliği: www.highnorth.no, Uluslararası Deniz Çobanı: www.seashepherd.com, Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu: www.iwcoffice.org, Makah Halkını Koruma, <http://content.lib.washington.edu/aipnw/renker/contemporary.html>, Greenpeace: www.greenpeace.org

BİLGİ MATERYALI

Makah halkı (Makah ya da Makah kabilesi de denmektedir) ABD’nin Washington eyaletininin Olympic Yarımadasının kuzeybatı ucunda, kendilerine ayrılmış bölgede yaşamaktadır. Bu bölge şu anda yaklaşık 109.269 m² büyüklüğündedir. Temmuz 1999’da yapılan nüfus sayımı verilerine göre Makah kabilesi 1.214 kayıtlı üyeden oluşmaktadır, bunlardan 1.079’u kendileri için ayrılmış bölgede yaşamaktadır. Bölgedeki ortalama işsizlik oranı yaklaşık % 51’dir. Bölgedeki hanehalkının neredeyse % 49’u federal yoksulluk seviyesinin altında bir gelir seviyesine sahiptir. Konutların % 59’u ise standartların altındadır.

Bu olumsuz tabloya rağmen kabile çok sağlam geleneklere sahiptir. Üniversite mezunu birçok Makah, kabile için çalışmak üzere bölgeye geri dönmekte, bölge kliniğinde ve devlet okulunda çalışmaktadır.

Kaynak: <http://content.lib.washington.edu/aipnw/renker/contemporary.html>

Önemli gün

9 Ağustos

Uluslararası

Yerli Halklar Günü

BİLGİ MATERYALİ**Rol kartları****ÇESKHAK rol kartı**

Balina avcılığı hakkında tarafsız bir görüşe sahipsiniz. Rolünüz, insan hakları ve çevre hukuku üzerine arka plan bilgisi sunmak ve gruplar arasında arabuluculuk yapmak. Arabulucu olarak tartışmanın asıl mesele üzerine odaklanmasını sağlamanız gerekiyor. Ayrıca yanlış algılamaları ve yanlış anlamaları açıklığa kavuşturmalısınız. Aşağıdaki sorulara bir fikir birliği içinde yanıt verebilmeleri için gruplara, farklılıklarından sıyrılmaları ve paylaştıkları ortak özellikleri/görüşleri araştırıp bulmaları için yardımcı olmalısınız:

- Balina avcılığına izin verilmeli mi?
- Balina avcılığının kültürel bir geleneğin parçası olduğuna dair özel bir durum mevcut mu?
- Balina avcılığı yapılmalı mı, hangi düzeyde? Balina avcılığının hangi düzeyde yapılmasına izin verilecek?
- Ne tür bir yönetim şekline ihtiyaç var?

Herkesi çağırarak başlayın. Tartışmanın çerçevesini oluşturun. Konunun genel insan hakları ve çevresel yönlerini iki dakika içinde toparlayarak sahneyi hazırlayın. Dilerseniz aşağıdaki alıntılardan faydalanabilirsiniz. Bazı insanların balina avcılığına ahlaki açıdan karşı olduğunu vurgulamanız gerekir.

Ardından Makah kabilesinden, balina avcılığına devam etme gerekçelerini açıklamak üzere bir sunum yapmasını isteyin. Daha sonra genel oturumu açın. 40 dakikalık tartışmanın ardından konuşulanları toparlamaya çalışın.

İnsan hakları, kültür ve çevre üzerine arka plan bilgisi

Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin 1. maddesi şöyle der:

1. Bütün halklar kendi kaderini belirleme hakkına sahiptir. Bu hak yoluyla, bütün halklar, kendi siyasal statülerini belirlemede ve ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerini gerçekleştirmede özgürdürler.
2. Bütün halklar, kendi amaçları doğrultusunda, karşılıklı yarar ve uluslararası hukuk temelinde, uluslararası ekonomik işbirliğinden kaynaklanan herhangi bir yükümlülüğe halel gelmeksizin, kendi doğal zenginlikleri ve kaynaklarından özgürce yararlanabilirler. Bir halk hiçbir zaman kendi maddi kaynaklarından yoksun bırakılamaz.

Madde 15:

1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, aşağıda belirtilen hakları herkese tanırlar:
 - (a) Kültürel yaşama katılma;
 - (b) Bilimsel gelişmelerin ve uygulamaların nimetlerinden yararlanma;

1993 Viyana Bildirisi'nin başlangıç metni şöyle der, "Tüm insan hakları evrenseldir, birbirine bağlıdır ve bölünemez. Uluslararası topluluk, insan haklarını küresel olarak adil ve eşit bir şekilde, aynı yaklaşım ve aynı önemle ele almalıdır ... ulusal ve bölgesel özellikler ve çeşitli tarihsel, kültürel ve dinsel gerçekler dikkate alınmalıdır."

1981 yılında Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu, yerli halkların geçimi için balina avcılığına izin verme kararı almıştı. Bu tür avlanma, "yerli insanların kendi yaşadıkları bölgede tüketmesi için yapılan balina avcılığıdır. Avlanma yerli ya da o yöreye özgü insanlar adına ya da o insanlar tarafından yapılır. Tüketimi yapan kabileler, balina avcılığı ve balina kullanımına karşı sürekli ve geleneksel bir bağımlılık içindedir ve güçlü, ailevi, toplumsal ve kültürel bağlarla sahiptir."

BM Deniz Hukuku Sözleşmesi şöyle der, "Genel ilkelerden biri yenilenebilir deniz kaynaklarından sürdürülebilir şekilde yararlanılmasıdır."

1982 yılında, nesli tükenme tehlikesi altındaki gri balinanın avlanması üzerine bir moratoryum kabul edildi. 1994 yılında ise popülasyonun 21.000 bireye çıkmasıyla, gri balina ABD Nesli Tehlike Altındaki Türler Listesi'nden çıkarıldı.

Makah kabilesi rol kartı

Rolünüz Kuzey Amerika'nın kuzeybatı sahilinde yaşayan Makah kızilderililerinin şu anda içinde buldukları durumu aktarmak. Bu etkinlikte, insan hakları ve çevresel konularla ilgili sahip olduğunuz bilgi birikimini kullanmalı, Makah web sitesinden alınmış aşağıdaki bilgi ve alıntılardan faydalanmalısınız:

“Son avlanma üzerinden 70 sene geçmiş olmasına rağmen, tüm törenler, ritüeller, şarkılar ve masallar günümüze kadar taşındı ve canlı kalmayı başardı. Makahlar'ın toplumsal yapısı avlanma çevresinde kurulmuştur. Makah Kızilderilileri şu anda som balığı ve paşifik samur balığı avlayarak geçimlerini sağlıyorlar. Bu balıklar yöredeki balık çiftliğine satılsa da, aile ve arkadaşlar arasında paylaşımaya dayanan eski sistem hâlâ geçerli.”

“Balina sürülerinin yok olmasının nedeni, Avrupalılar ve Amerikalılar tarafından yürütülen endüstriyel balina avcılığı faaliyetleriydi. Amerikan Hükümeti sonunda koruma önlemleri almaya karar verdi. Bu kararla birlikte Makahlar da avlanmaya son vermeye zorlandı. Şu anda balina popülasyonu geçmişte yüksek bir rakam olarak kabul edilen 21.000 rakamına ulaştı, geçen sene ise ABD'nin Nesli Tehlike Altındaki Türler Listesi'nden çıkarıldı.”

“Kendilerine özgü kültürü ve tarihi temel alan bir kimliğe sahip olmanın değeri genç insanlar tarafından daha çok önemsenir oldu. Uzun soluklu bir geleneğe sahip bir kültürün parçası olmak ABD'de pek çok gencin sahip olamadığı bir ayrıcalık olarak algılanıyor.”

“Gri balinaları ticari amaçlarla avlamayacağız ... balinaları Japonlar'a satacağımıza dair söylentiler etrafta dolaşsa bile. Avlanmamızın amacı törensel sebeplere ve geçimimizi sağlamamıza dayanıyor. 5 gri balınaya kadar izin talebinde bulduk ama bu demek değil ki hepsini avlayacağız. Gri balinaların Nesli Tehlike Altındaki Türler Listesi'ne bir daha girmemesi için aktif rol oynayacağız ... Avlanmaya sınırlama getirilmesini kabul eden taraflardan ilki, kabile olmuştur. ... bu bizim değerlerimizin yapı taşlarından biridir.”

“Makahlar balık avlama faaliyetlerine küçük kıyı teknelerinde devam ediyorlar. Ne tür bir teknoloji kullanılacağına dair bir karar henüz alınmadı. Seçeneklerden biri geleneksel el zıpkını, ya da Alaska kuzey kutbu balinasını avlamakta kullanılan ucunda bomba bulunan değişik bir zıpkın türü.”

Yukarı Kuzey Birliği rol kartı

Yukarı Kuzey Birliği, Kanada, Grönland, Faröer Adaları, İzlanda ve Norveç'teki balina ve fokbalığı avcılarını, bunun yanında bir dizi yerel topluluğu da temsil eden bir şemsiye örgüttür. Yukarı Kuzey Birliği, kıyı kültürlerinin geleceği ve deniz memelilerinin sürdürülebilir kullanımı için çalışıyor. Bu etkinlikte, insan hakları ve çevresel konularla ilgili sahip olduğunuz bilgi birikimini kullanmalı, Yukarı Kuzey Birliği'nin web sitesinden alınmış aşağıdaki bilgi ve alıntılardan faydalanmalısınız:

“Makahlar 2.000 yıldır balina avcılığı yapmaktaydı, ta ki beyaz emperyalistler gelip balinaları yok edene kadar. Onlar için petrol ve diğer şeyler çok önemliydi. Onlar balina kaynaklarını istismar ettiler. Makahlar ise geleneklerini devam ettiremez oldular. Makahlar balina kaynaklarının geri dönmesini sabırla beklediler. Ve bugün bu gerçekleşti. Fakat şimdi beyaz insanlar fikir değiştirdiler. Birdenbire bu kaynağın kullanımını tamamen yasaklamaya kalktılar.”

“Farklı kültürler hangi hayvan türlerinin özel ya da hangilerinin akşam yemeği için en iyisi olduğunda bir türlü anlaşamayacaklar. Kuzey Norveç'te yaşayan insanların pufla ördeğiyle aralarında özel bir bağ varken, Danimarka'da av hayvanı tüccarları tarafından pufla göğsü bir spesiyalite olarak satılıyor. Bu nedenle, 'balinalar farklıdır' ifadesi şu soruyu gündeme getirmektedir: Farklıdır ama kimin için?”

“Balina ve fokbalığı avcılığına, yerli insanlar tarafından yapıldığı ve ticari amaçlar güdülmeden yapıldığı sürece izin verilebilir. Sadece 'geleneksel' kullanıma izin verilebilir. 'Geleneksel' kullanımın ne olduğunu tanımlayan da içerideki değil dışarıdaki insanlardır. Balina ve fok balığı avcılığını ticari amaç dışı üretime bağlamak, insanların geleceklelerini tayin etme hakkını görmezden gelmektir. Hiçbir kültür durağan değildir, fakat balina avcılığı karşıtlarının uygulamayı “dondurma” politikası *de facto* bir çaba, dönüşmekte olan bir kültürü durağan bir müze nesnesine çevirme girişimidir. İşin ticarete dökülmesi, görünüşe göre Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu'na taraf hükümetlerin çoğunluğu tarafından kötü olarak nitelendirilmektedir. Bu görüşün, serbest ticaretin kararlı savunucusu olan hükümetler tarafından ifade edilmesi de ironiktir. Görünüşe bakılırsa, bazı halkların dünya pazarına girişine izin verilmemektedir. Eğer bu halklar dünya ekonomisinin bir parçası olmak istiyorlarsa, bu kendi şartlarında değil, dışarıdakilerin şartlarında olacaktır.”

“Mevcut moratoryum, ya da 'elini balinadan çek' politikasının mantıklı argümanlarla savunulması zordur. Tarım, balıkçılık ve ormancılıkta sürdürülebilir olmayan birçok uygulama mevcuttur, fakat bu sektörlerde herhangi bir yasaklama sözkonusu değildir.”

“Avrupa Konseyi'nin 12 Temmuz 1993 tarihli Deniz Memelileri raporu şöyle der: 'Deniz memelileri okyanus ekosisteminin canlı kaynaklarının bir parçasıdır. Tehlike altında oldukları müddetçe korunmaları ve yalnızca sürünün büyüklüğünün uygun olduğu kesiletiğinde avlanmaları gerekir. Deniz ekosisteminde aşırı düzeydeki popülasyon artışını ve dengesizlikleri önlemek için de avlanma gerekli olabilir.’”

“Balina avcılığı, uluslararası işbirliğinin, aşırı tüketimden kaynaklanan bir durumu sürdürülebilir kullanıma nasıl dönüştürdüğüne iyi bir örnektir. Uluslararası işbirliği bugün mükemmel bir durumda olmasa da işleyebilmektedir.”

Deniz Çobanı ve Balina ve Yunusları Koruma Topluluğu rol kartı

Deniz Çobanı, denizdeki doğal yaşam türlerini koruyan uluslararası hukuk, yönetmelik ve anlaşmaların ihlalini araştıran ve belgeleyen, kâr amacı gütmeyen, Sivil Toplum Kuruluşudur (STK). Balina ve Yunusları Koruma Topluluğu, tüm balina, yunus ve benzeri balıkların korunmasına kendini adanmış en aktif yardım örgütüdür.

Rolünüz doğa ve vahşi yaşamın korunmasıyla ilgilenen insanların görüşünü aktarmak. Bunu yaparken, insan hakları ve çevresel konularla ilgili sahip olduğunuz bilgi birikimini kullanmalı, Deniz Çobanı ve Balina ve Yunusları Koruma Topluluğu'nun web sitesinden alınmış olan aşağıdaki bilgi ve alıntılardan faydalanmalısınız:

"Makahların girişiminin asıl sebebi balina etinin bir kilosunun Japonya'ya 80 Amerikan Dolarına gittiğini, bir balinanın yaklaşık bir milyon dolar değerinde olduğunu çok iyi bilmeleridir. Bu sadece öldürmek istediklerini söyledikleri beş balina ile bitmeyecektir. Bu durum binlerce balinanın hayatını etkileyecektir. Norveç ve Japonya ve balina avcılığı yapmak isteyen Rusya ve İzlanda gibi ülkeler bu durumu yakından takip etmektedir. Çünkü eğer Makahlar'a izin verilirse, uluslararası deniz canlılarını koruma hareketinde Amerika Birleşik Devletleri'nin sağladığı bütünlük çökecektir." *Kaptan Paul Watson, Deniz Çobanı*

İnsanların, kendileri için gerekli gıdayı toplamak için kullandıkları uzun soluklu geleneksel yöntemleri devam ettirmek için, tarihten gelen haklarına saygı gösterilmesi ve balinaların korunması için gerekli dengenin sağlanması (ve) yerli insanların değişen dünyalarını anlamak üzere çaba gösterilmesi için ip cam-bazı gibi gergin bir ip üzerinde yürüyoruz. Örneğin, 1995 yılında Ruslar'ın gri balina avlaması eleştirilmişti, çünkü balina eti yerliler tarafından yenmiyor, tilki kürkü için işlenen çiftliklerde tilkilere yem olarak veriliyordu."

"Alaska Kuzey Eğimi Eskimoları bir yüzyıl önce balina avlayan insanlardan ekonomik anlamda bugün çok farklı bir konumdadır. Petrol sömürüsü Alaska'ya kirlilik, bozulma ve beraberinde birçok yeni insan getirdi. Bölgede yaşayan insanlara da aynı zamanda çok para getirdi. Rasgele bir gözlemci için, modern helikopter ve skidoo'larla yapılan avlanmadan yerlilerle ilgili bir tanım çıkarmak biraz zorlama olacaktır."

"Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu ticari amaçlı balina avcılığının yeniden devam edilmesini tartışadursun, neredeyse hiç kimse farkında olmadan her yıl yüzlerce balina, yunus ve benzeri türler yerliler tarafından öldürülüyor."

"Tedbir prensibine yönelik şu söylenebilir; vahşi yaşam bağlamında yapılmak istenen uygulamanın bir canlı türü üzerindeki etkisi bilinmiyorsa, o canlı türünün menfaati için ortaya çıkan kuşkular dikkate alınmalı ve o canlı türüne kabul edilemez bir maliyet ya da kayıp yüklemeyeceği kanıtlanana kadar bu uygulamalardan vazgeçilmelidir."

Greenpeace rol kartı

Dünya üzerindeki Greenpeace destekleyicileri daha sürdürülebilir bir dünyada yaşama vizyonları için kampanyalar yürütüyorlar.

Bu etkinlikte, insan hakları ve çevresel konularla ilgili sahip olduğunuz bilgi birikimini kullanmalı, web'den alınmış aşağıdaki bilgi ve alıntılardan faydalanmalısınız:

"İstedğin kadar alla pulla – balina avlamak cinayettir ve cinayet yanlıştır. Balinalar insan değilse insanlardan daha mı az değerlidir? Balinaların öldürülmesine sevinen zihniyet 'daha aşağı' insanların soykırımı uğramasını kabul eden zihniyetten farksızdır. "İnsan hakları" teriminin yüzeysel bir canlı türü şovenizmi içinde olduğuna inanıyoruz. Daha geniş bir anlamda, balina ve sezgileri olan diğer memeliler, insani geleneğin parçası olarak kabul ettiğimiz en temel yükümlülüğümüz olan insan haklarına, ya da en azından 'insani haklar'a tabidir."

"Greenpeace, hiçbir balina avcılığı programını desteklemese de geçim amaçlı balina avcılığının karşısında değildir. Fakat ticari bir unsur söz konusu ise, ön saflarda yerimizi alıp, programlarına karşı olduğumuzu yüzlerine haykıracağız."

"Aşağıda imzası bulunan gruplar, Makah yerlilerinin balina avcılığına tekrar başlama niyetinden vazgeçmesini istemektedir. Dünya üzerindeki birçok kültür, balinaları kutsal kabul etmekte ve her bir türü kendi içinde saygı görmeye ve korunmaya layık, özerk bir millet olarak değerlendirmektedir. Gri balinalar her yıl uzun mesafeler katederek göç eder, binlerce balina gözlemcisinin sevinç kaynağı olurlar. Balinalar kısa bir süre için Makah sularından geçer. Manevi gelenekler ele alınırken, vahşi yaşamı yok edilen bir gezegen gerçeğini gözden kaçırmamak gerektiğini düşünüyoruz." *Hayvanlar için Eylem, Hayvanlar için İşbirliği Ağı, Eylemi ve diğer gruplar.*

"Gri balinaları ya da herhangi bir tür balınayı öldürmeyi tasarladığımızı duyduğumda çok geçirdim ... Uzun bir yol katettik ve görevimizi yerine getirdik ve bir de baktık ki bir kabile 5 gri balinanın öldürülmesi için yetki talebinde bulunmuş. Eğer kabile amacına ulaşırsa Kanada ve Alaska'daki daha birçok kabile 'Eğer onlar avlanabiliyorsa, neden biz de avlanmayalım' diyecektir. Bence Amerikalılar –balinalarla aralarında özel bir bağ olanlar– şu anda bu türde bir balina hasatına hazır değiller." *ABD temsilcisi Jack Metcalf*

"Uluslararası topluluk tarafından dayatılan 1986 tarihli balina avcılığı moratoryumuna rağmen, balinalar hâlâ tehlike altında. Balinaları daha iyi koruyabilmenin etkili bir yöntemi, avlanmanın geçici bir süre için değil sonsuza dek yasak olduğu sığınaklar yaratmaktır."

"Farklı balina popülasyonları içindeki balina sayısını doğru bir şekilde belirlemek oldukça güçtür. Birçok popülasyonun büyüklüğüne dair bilgi artı ya da eksi % 50'den daha yüksek değildir. Değişimler çok yavaş yaşandığı için birkaç senelik bir çalışmayla, bir popülasyonun büyüdüğü ya da küçüldüğünü söylemek imkânsızdır. Bununla birlikte, balina sayısındaki düşüşün ticari balina avcılığından kaynaklandığı şüphe götürmez bir gerçektir."